

RANGERING OG PRIORITERING AV STIPENDIATSTILLINGER FRA ISV 2020

Instituttets/senterets vurdering

Prosjekttittel:	Emergent ethnographies: On people, on land. An anthropological study of how people cope with profound environmental changes, climatically and otherwise, to their lives and livelihood.
Strategisk forankring	<p>Tett knyttet til UiTs strategiområde Energi, klima, samfunn og miljø.</p> <p>Urfolkperspektiver er gjennomgående i UiTs strategier (på alle nivåer, også for HSL og ISV), og det samme er fokus på Arktis og internasjonalisering.</p>
Gjennomstrømming (navn på fullførte dr.gradskandidater)	De senere årene: Eide, Schwenke Fors, Ninkova, Mankova, Sundsvold. En under bedømming (Hope).
Forankring i fagmiljø	<p>Knyttet til forskningsgruppen <i>EA:RTH. Ethnographic Action: Researching Transformations of Humans and Environment on a disrupted planet</i>. En nystartet forskningsgruppe for det samlede antropologimiljøet ved instituttet. Forskningsgruppen har utviklet et eget 'concept paper' (vedlagt) for sitt videre arbeid.</p> <p>Stipendiaten vil også bli knyttet til det nylig innvilgede forskningsrådprosjektet <i>Arctic Silk Road: Imagining Global Infrastructures and Community Bournadies in Sapmi and the Russia North</i>. (11+ mill NOK v/førsteamanuensis Natalia Magnani)</p> <p>Fagmiljøet og forskningsgruppen har også sendt inn en søknad om eksterne midler til Forskningsrådets program SOLSTICE.</p> <p>Professor II ved faggruppen Niels Bubandt, Aarhus universitet er en internasjonal kapasitet på områdene 'anthropocene' og 'multispecies ethnography'.</p>
Rekrutteringsgrunnlag	Det er svært lenge siden det har vært utlyst stipendiatstillinger i antropologi ved UiT. Fagmiljøet har også identifisert flere aktuelle kandidater.
Kvalitet på søknaden (herunder evaluering av prosjekt/fagmiljø)	Prosjektet fokuserer på 'emergent ethnographies' og er en antropologisk studie av hvordan mennesker håndterer store miljømessige endringer både klimamessig og ellers, i forhold til sine liv og sitt livsgrunnlag.

	<p>Bakgrunnen for prosjektet er den akutte nødvendigheten av å omtenke natur/kultur skillet og forholdet mellom mennesker og land/jord.</p> <p>Klimaendring er det området der kultur og natur har blitt så tett forbundet at man vanskelig kan tenke seg endring i den ene uten at det påvirker den andre.</p> <p>Stipendiatstillingen skal bidra til den 'ethnographic action of EA:RTH' (forskningsgruppen), der formålet er å knytte hverdagspraksiser til sentrale globale prosesser slik som menneskerettigheter og klimaendring.</p> <p>Det stilles krav til at prosjektskissen til stipendiatsøkerne må posisjonere seg innenfor forskningsgruppens tematiske område (dvs aktivt forholde seg til forskningsgruppens 'concept paper'), og søkeren må vise hvordan, analytisk, empirisk og metodologisk, dette skal foregå.</p> <p>Skissen er litt utydelig skrevet (bør tydeliggjøres i betenkningen), men potensialet er stort. Instituttet rangere denne først på bakgrunn av potensialet for å utvikle et godt, robust og sterkt forskningsmiljø innen sosialantropologi nå absolutt er tilstede. En søknad har vært ekstern vurdert og er tildelt midler, og en ny søknad er sendt til Forskningsrådet fra den nystartede forskningsgruppen.</p>
Forslag til veileder(e)	Ingen er navngitt spesifikt, men forskningsgruppen har mange kvalifiserte (Crawford, Olsen, Hays, Magnani, Waage, Arntsen m fl avhengig av det spesifikke fokuset til den aktuelle søker).
Instituttets rangering av søknaden	1

Background paper for PhD scholarship, sent to Anne Britt, 7 February 2020 (will be discussed at departmental board meeting 13 February)

Project title: *Emergent ethnographies: On people, on land. An anthropological study of how people cope with profound environmental changes, climatically or otherwise, to their lives and livelihood.*

About the project and links to UiT strategy: This PhD project will be anchored in the newly (2020) established research group, *EA:RTH. Ethnographic Action: Researching Transformations of Humans and Environment on a disrupted planet* (background paper attached). EA:RTH is the result of discussions within the social anthropology section of the Department of Social Sciences (ISV), the main aim of which was to identify a research focus that both reflected the scope of the ongoing research and interests within the recently unified section, and also connected this directly or indirectly to the UiT strategies at all levels. This is clearly defined in the EA:RTH background paper and is, for example, closely related to one of the overall priority areas, 'Energy, climate, society and environment'. As is the case with UiT and its strategic perspectives in general, questions of indigeneity and indigenous groups may be regarded as cross-cutting issues, and the Arctic and internationalisation are seen as core foci. At the same time all members of the research group pinpoint that the ethnographic aspect, i.e. a focus both on ethnographic context and fieldwork based methods, including visual methods, must form a core element of both EA:RTH and the PhD project.

The term 'emergent' is employed both to underline this as an intrinsic quality and characteristic of contemporary society and to stress the increasing emergency with which we need to rethink and redefine the nature/culture divide and the relationship between people and their land. This is in large part a reaction to the ways in which modern science has treated these relationships – which have proved to be not only inadequate, but in some cases simply wrong. Furthermore, and at least as importantly, we recognize the ways in which this is all about our survival as a species and the planet that we inhabit. Climate change is probably the issue par excellence of the ways in which culture and nature have become so inextricably linked, implying that one cannot envisage changes in one without affecting the other.

The PhD project must be linked to the EA:RTH research group but exactly how this is the case is deliberately left open. However, applications and proposed project designs must include information on how, analytically, empirically and methodologically, this is envisaged, and clearly specifying how UiT strategy elements are incorporated into the project. The PhD project would contribute to the 'ethnographic action' of EA:RTH, scaling up participatory study of everyday practice to address urgent global issues such as human rights and climate change.

How the project fits in with existing research: The PhD project will be directly linked to EA:RTH, which despite being just established is based on existing research activities and a number of projects. *KURF Interdisciplinary Research Group on Comparative Indigeneity*, which involves several of the anthropologists at ISV, remains active, the most recent activity being an international workshop held at the UiT in September 2019. The group of visual

anthropologists within the department are engaged in a number of research activities, a recent activity being an international symposium, *The Nordic Eye (and Mind) meets the South. Visual Anthropology and Cultural Critique in the Nordic Countries and in Northern Cameroon*, held at UiT in August 2019. Natalia Magnani, new associate professor, has just received substantial research council funding (11+ million NOK) for the international researcher project, *Arctic Silk Road: Imagining Global Infrastructures and Community Boundaries in Sápmi and the Russia North*. One of the first steps of EA:RTH has been to submit a substantial (755,000 EUR) research application for the project *Upscaling Local Knowledge through Ethnographic Action* to SOLSTICE. In 2019 we appointed Professor Nils Bubandt from Aarhus University as Professor II, a leading figure internationally in discussions of the 'anthropocene' and 'multispecies ethnography' to help further develop this already thriving and very active research environment into which the PhD project must fit. The project could also be related to one of several current visual anthropology educational programmes, such as the VISCAM project, involving cooperation between UiT and universities in Cameroon and Mali or the *Visual Anthropology of the North* project, conducted in cooperation with universities in St Petersburg and Alaska. VISCAM also has a research component, *Creating relevant knowledge about the changing livelihood strategies in Northern Cameroon*. Anthropology/ISV is, in addition, the lead partner in a joint-degree *Erasmus Mundus Human Rights Practice and Policy (HRPP)* in cooperation with European universities.

Recently completed PhD projects: The anthropology section has produced a total of five completed PhD projects in recent years: Trine Eide, Bjørge Schwenke Fors, Velina Ninkova, Petia Mankova and Bente Sundsvold. One project (Siren Hope) is close to completion while two other not yet completed projects (Maria Sæther and Margrethe Haug) have been externally funded by the social services and the army respectively. In addition, a fair number of PhD projects, both completed and not yet completed, have involved supervision from anthropology staff at ISV. We are very concerned that the anthropology section has not attracted normal track PhD scholarships for a number of years and to do so is an important aspiration of EA:RTH.

Supervision of PhD project: There is academic staff available to supervise the PhD project but this has been left open to accommodate the specific profile of the application(s). The EA:RTH project is designed to involve and incorporate PhD projects with, for example, the intention to organise related PhD courses here or in cooperation with partner universities elsewhere.

As to possible recruitment of already known potential PhD candidates there are at least 2 current social anthropology master students and 2 current master of visual anthropology students, and at least 2 of these have specifically expressed an interest in continuing to do a PhD.

Pic/bo

Ethnographic Action:
Researching Transformations of Humans and Environment
on a disrupted planet (EA:RTH)

The research group EA:RTH is based on the premise that long-term ethnographic fieldwork is an essential method for an in-depth understanding of the entangled human-environment disruptions that characterize the contemporary moment (Tsing et al. 2017). Both human communities and ecosystems around the world are increasingly affected by interconnected environmental and political changes, rapid industrialization, urbanization, and resource extraction. Human-led environmental shifts during the era of globalization have led to displacement, political conflict, and growing wealth inequalities. Marginalized ethnic groups and Indigenous peoples around the world are particularly impacted on an unprecedented scale (Ong & Collier 2005). In recent years, it has become apparent that global inequalities accelerated after the Second World War are intimately linked to the environmental and climatic ravages that disrupt ecosystems and species on a planetary scale (McNeill & Engelke 2014). Research has also shown a direct correlation between biodiversity and human cultural and linguistic diversity (Gorenflo et al. 2012). As technological advances allow humans to exploit resources in formerly inaccessible places, today we find that the most marginal human populations, both in the Global North and in the Global South, are seeing their environments change most radically. At the same time, technological innovations and social strategies may be deployed to mitigate the effects of climate change, political upheaval, and economic transition. The research group EA:RTH will develop a methodology of "ethnographic action," using fieldwork-based methods to describe the social reverberations of global inequality and environmental disruption, and reveal everyday practices that may be mobilized to navigate these entanglements.

Ethnographic fieldwork has evolved dramatically in recent decades, partly in response to efforts to grasp these accelerating changes. Various methodological innovations have been added to the classical ethnographic method of "participant-observation", including approaches that are "global" (Burawoy et al. 2000), "multi-sited" (Marcus 1998), "mobile" (Büscher & Urry 2009), "experimental" (Faubion & Marcus 2009), "anticipatory" (Pandian 2019), and "multispecies" (Kirksey & Helmreich 2010). The use of audiovisual media to emphasize the central role of cultural critique has also been strengthened and diversified in recent years (Otto et al. 2018). All of these innovations in methods allow us to see the interconnections of local and global scales, institutions, and individual action, in societal transformation. It has shown that everything from humor and gesture, to education, entrepreneurship, and participation in international organizations, allow people to deal with precarity. In this way anthropological methods reveal the everyday practices through which people may transform their worlds, or intervene to redirect the negative consequences of rapid changes.

Over the last two decades ethnographic methods have become popularized within a broad array of disciplines (including for example pedagogy, psychology, sociology, law, film and media studies, journalism, design, and business studies) as researchers, artists, entrepreneurs,

political leaders, and others seek the kind of insight and data that an anthropological approach can provide. This trend, however, has largely ignored the dramatic changes that the practice of fieldwork itself has undergone (Hammersley 2000, Rabinow & Marcus 2008, Hosokawa 2010), and therefore there is an important role for the latest anthropological methods in multidisciplinary research. EA:RTH will be of interest to scholars at UiT and beyond that use ethnographic fieldwork as part of their methodological toolkit, as well as to those who wish to learn about contemporary ethnographic fieldwork methods.

In particular, this project seeks to develop the potential of critical, fieldwork-based approaches to comprehend and address the specific ways that these global transformations are affecting vulnerable people and environments. Although the changes are triggered by forces operating at a global scale, understanding the dynamics and relationships at the local scale is essential to finding solutions to social and environmental crises that affect the lives of both humans and nonhumans. For example, what kind of management strategies may be developed to deal with restricted mobility and limited resources that prevent effective coping with environmental shifts? Local knowledge and practices contain deep understanding and perspectives that we need today – but these are simultaneously difficult to access, and vulnerable to exploitation. The overarching aim of this research project is therefore to promote the use of ethnographic fieldwork in a manner that is both methodologically and theoretically sound, as well as ethical.

With this central focus, EA:RTH will build upon the existing competence among social anthropologists at UiT to build a platform that facilitates the application of ethnographic methods, in-depth empirical and theoretical insight into the profound global challenges that confront us. This research group will therefore have the following aims: 1) to further develop ongoing fieldwork-based research projects and interdisciplinary networks in order to theorize how political and ecological disruptions transform human-environment relationships; 2) To use these analytical approaches to develop methods of “ethnographic action,” revealing everyday practices through which the social consequences of human-environment disruptions may be mitigated; 3) to stimulate more collaborative approaches in this direction, both within the Norwegian anthropology milieu and cross-disciplinary approaches from within UiT; and 4) to build on the strong tradition of ethnographic film and visual anthropology and indigenous scholarship at UiT in order to establish UiT as a key player in the continuing development of critical ethnographic fieldwork methods, nationally and internationally.

This research group thus clearly lies within the overall research strategies of the UiT, reflected also in the strategies at faculty and departmental level, and EA:RTH's scope and content are, indeed, very closely related to one of the overall priority areas, 'Energy, climate, society and environment', with particular emphasis on three of the four sub-areas: 'Causes and effects of changes in climate and environment', 'Social, economic, and legal adaptations to changes in climate and environment', and 'Opportunities and challenges for indigenous people due to climate change' (https://uit.no/Content/572401/Developing%20the%20High%20North_web.pdf). EA:RTH also evidently links to two of the other priority areas in UiT's overall strategy, 'Sustainable use and management of resources' and 'Community development and democratisation', as to the latter particularly the sub-area 'Societal and cultural changes

stemming from globalisation and from technological, demographic, social, legal and economic development'. EA:RTH is also, as is the strategy of UiT, based firmly on several of the UN 2015 Sustainable Development Goals. Global efforts to understand the socio-environmental challenges often prioritize models, computer simulations, statistics, big data and big theory. Although these are indeed necessary, equally urgent are concrete, in-depth, and grounded insights into the concrete forms of suffering, resilience, and liveability that human collectives develop in their local histories and environments in order to devise solutions for a dignified future. For this, ethnographic fieldwork methods and perspectives – re-tailored to studying the global situation for both humans and nonhuman environments – are crucial. As is the case with UiT and its strategic perspectives in general, questions of indigeneity and indigenous groups may be regarded as cross-cutting issues, and the Arctic and internationalisation are seen as core foci.

The social anthropology section of the Department of Social Sciences at UiT The Arctic University of Norway is uniquely positioned to be such a platform for ethnographic action and method experimentation. For example, the visual anthropology program has for decades provided an unparalleled setting for experimentation with, and expansion of, conventional ethnographic fieldwork methods. Meanwhile, members of the current anthropology staff have long-term experience with various forms of applied and engaged anthropology. A strong focus on human rights within the social anthropology teaching programs, and in individual research, has included a strong commitment to research as a tool to improve the rights and circumstances of indigenous peoples, minorities, and displaced populations. As these projects are based in long-term fieldwork across the Arctic, Latin America, Africa, Europe, and the Pacific, ethnographic action at ISV is uniquely positioned to mobilize comparison across all major continents in formulating tangible management strategies to global transformations.

Within the department, two major and intersecting areas of focus connect the work of all scholars in the program. One is the plight of ethnic minorities and indigenous populations across a wide range of settings in the Global North and Global South. This common concern allows for important comparative angles and the development of fieldwork methods, analytical perspectives, and strategies that highlight the global inequalities faced by these (often mobile) groups. Of particular concern is the effects of environmental disruptions and climate change, exacerbated by elite forms of globalization and landscape transformation. A second focus is therefore on changing environments, both on land and at sea, and disappearing forms of local knowledge that accompany environmental change. Inspired by multispecies ethnography, a focus on nonhuman species and actors (such as fish, birds, and landscapes), expands to incorporate how indigenous and local groups develop innovative strategies to adapt to a changing environment. It is this double focus on humans (particularly on indigenous peoples and other vulnerable communities) and the nonhuman environment on a disrupted planet that provides the background for comparative experiments with ethnographic, fieldwork-based methods in EA:RTH.

The scholars in EA:RTH have published consistently on issues of uncertainty amid global environmental and political transformation, and how they can be addressed by expanding

ethnographic methods through visual technologies and fieldwork innovations (See relevant publications list for full outline of related work by EA:RTH members). All participants are part of a wide web of mutually overlapping international and interdisciplinary networks. Peter I. Crawford is a key figure in the field of visual anthropology and has been actively involved in the Nordic Anthropological Film Association (NAFA, nafa.uib.no), the oldest such association in the world, and the organizer of the oldest ethnographic film festival in Europe. He is also part of the Visual Anthropology Network of the European Association of Social Anthropologists (VANEASA). Crawford is also affiliated to the Food Culture Studies network, FOCUS, based at Aarhus University (<https://cas.au.dk/food-culture-studies/the-focus-network/>). Jennifer Hays is a founding member of the *Research and Advocacy Group for Hunter Gatherer Education* (<https://hg-edu.org/>), she is also a member of the network Justice and Indigenous Peoples (JUSTIP, based in Paris <https://justip.hypotheses.org/> and *Reseau DIALOG* based in Quebec <http://www.reseaudialog.ca/>). Natalia Magnani has ongoing collaborations with centers of Sami and Arctic research in Finland (University of Lapland, Giellagas Institute at Oulu University), and with researchers at the University of Cambridge and Harvard University. Jorun Ramstad is a member of the European Society of Oceanists (EsO), and EASA – European Association of Social Anthropologists. She is also part of a broad network of international researchers working in Oceania. Jon Schackt has networks with researchers at ICHANH (Colombian Institute of Anthropology and History) and in Guatemala with researchers at the IDEI (Instituto de Estudios Interétnicos). Trond Waage and Bjørn Arntsen are involved in the VISCAM-project, a collaboration with University of Maroua and Ngaoundéré in Cameroon and partner with Université des Lettres et des Sciences Humaines de Bamako (ULSHB), Mali, with which there is a ERASMUS+ global mobility program. Waage and Arntsen are also involved in the Visual Anthropology of the North (<https://site.uit.no/visantofnorth/program-activities/>), a collaboration between UiT and the Universities of Alaska, Fairbanks and the European University of St. Petersburg. Nils Bubandt from Aarhus University, who is associated to ISV as a Professor II, 2019-2020, has a wide international network of relations to scholars working on multispecies ethnography, environmental humanities, and Anthropocene scholarship, areas of research that will help build the already strong international research connections of the faculty into an effective and innovative group.

Concrete aims and plans for activities:

- Application for funding in 2020 to NFR, Arctic research initiatives, and the JPI Climate call: Enabling Societal Transformation in the Face of Climate Change (<http://www.jpi-climate.eu/SOLSTICE>)
- Workshop about practical relevance and application of ethnographic fieldwork to global problems, as described in this proposal, to solidify a Norwegian research network around these issues. We will invite anthropologists from UiT and elsewhere in Norway working on these issues, including those working in other disciplines (health, education, religion) and at research institutes like CMI, NIKU, and NINA (fall 2020 or spring 2021)
- International speaker series – 1-3 invited speakers per semester. These speakers will present for an academic audience at UiT, and we will coordinate with the International Seminar at UiT to also hold public lectures on this relevant theme (ongoing).
- Development of a PhD course to be held in 2021

- Publication of articles based on EA:RTH research activities in relevant journals. Several of the EA:RTH scholars are editors or on the editorial board of national (Norsk antropologisk tidsskrift) or international journals at level 1 or 2 (Ethnos; Visual Anthropology; AnthroVision; Journal of Anthropological Film).
- Production of 1-2 ethnographic films per year.
- Publication of an edited volume at the end of the first period (2022 or 23).

References:

Burawoy, M et al. (Ed.) (2000). *Global Ethnography. Forces, Connections and Imaginations in a Postmodern World*. Berkeley: University of California Press.

Büscher, M., & Urry, J. (2009). Mobile Methods and the Empirical. *European Journal of Social Theory*, 12(1), 99-116.

Faubion, J. D., & Marcus, G. (Eds.). (2009). *Fieldwork Is Not What It Used to Be: Learning Anthropology's Method in a Time of Transition*. Ithaca: Cornell University Press.

Gorenflo, L. J., Romaine, S., Mittermeier, R. A., & Walker-Painemilla, K. (2012). Co-occurrence of linguistic and biological diversity in biodiversity hotspots and high biodiversity wilderness areas. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 109(21), 8032-8037.

Hammerley, Martyn (2000). *Taking Sides in Social Research*. London: Routledge

Hosokawa, Fumiko (2010). *Building Trust. Doing Research to Understand Ethnic Communities*. Maryland:Lexington Books

Kirksey, E. S., & Helmreich, S. (2010). The Emergence of Multispecies Ethnography. *Cultural Anthropology*, 25(4), 545-576.

Marcus, G. (1998). *Ethnography Through Thick and Thin*. Princeton: Princeton University Press.

McNeill, J. R., & Engelke, P. (2014). *The Great Acceleration. An Environmental History of the Anthropocene Since 1945*. Cambridge, Mass.: Belknap Press.

Ong, A., & Collier, S. (eds.). (2005). *Global Assemblies. Technology, Politics, and Ethics as Anthropological Problems*. Oxford: Blackwell Publishing.

Otto, T. et al. (Eds.). (2018). Camera as Cultural Critique. Special double issue of *Visual Anthropology*, 31(4-5), 307-477
 Pandian, A. (2019). *A Possible Anthropology. Methods for Uneasy Times*. Durham: Duke University Press.

Rabinow, P. & Marcus, G.E. (2008). *Designs for an Anthropology of the Contemporary*. Durham & London: Duke University Press

Tsing, A., Swanson, H. A., Gan, E., & Bubandt, N. (Eds.). (2017). *Arts of Living on a Damaged Planet. Ghosts and Monsters of the Anthropocene*. Minnesota: University of Minnesota Press.

Some relevant publications within the program:

Arntsen, Bjørn (2018a). Aggravated uncertainty. The dubious influence of a modern management regime on the Lake Chad fisheries. In H. Fyhn, H. Aspen & A.K. Larsen (Eds.) *Edges of global transformation: Ethnographies of uncertainty*. Lexington books.

Arntsen, Bjørn (2018b). Observasjonell film og situasjonsanalyse. Nye muligheter for utvikling av antropologisk forståelse. I *Norsk antropologiske tidsskrift*. 28 (3-4), Universitetsforlaget, Oslo

Arntsen, Bjørn (2018c). The Fish that Disappeared. *Journal of Anthropological Films* 1(1). ISSN 2535-437X.s doi: 10.15845/jaf.v1i1.1319.

Bellier, Irene and Jennifer Hays (eds) (2020) *Scales of Governance and Indigenous Peoples*. Series: Indigenous Peoples and the Law. New York: Routledge (also published in French)

Crawford, P. I. (2018a). The Taste of Reef. Changing Food Preferences and Taste in a Solomon Island Archipelago over Forty Years. In Coulihan, C. and S. Højlund (Eds.). *Making Taste Public. Ethnographies of Food and the Senses*. London: Bloomsbury Academic, 39-50.

Crawford, P.I. (2018b). Contesting *Kastom*: Moments of Cultural Critique in the Reef Islands Ethnographic Film Project. *Visual Anthropology*, 31, 408-425.

Hays, Jennifer (2016). *Owners of Learning: The Nyae Nyae Village Schools over Twenty-five years*. Basel : Basler Afrika Bibliografien.

Magnani, Matthew., Guttorm, Anni., and Magnani, Natalia. (2018). Three-dimensional, community-based heritage management of indigenous museum collections: Archaeological ethnography, revitalization and repatriation at the Sámi Museum Siida. *Journal of Cultural Heritage*, 31, 162-169.

Olsen, Bror Reinhardt and Trond Thuen (2013). Secret places: On the Management of Knowledge and Information about Landscape and Yields in Northern Norway. *Human Ecology*, 41 (2), 273-283.

Schackt, Jon (2013). *A people of stories in the forest of myth: The Yukuna of Miritiparaná*. Vol. 148, *The Institute for Comparative Research in Human Culture, Serie B*. Oslo: Novus Press.

Schackt, Jon (2006). Q'eqchi' Ladinos and "White Indians": Cultural identities in Northern Guatemala. In *Maya ethnicity: The construction of ethnic identity from preclassic to modern times*, edited by F. Sachse. Markt Schwaben: Anton Saurwein.

Waage, Trond (2018). Vulnerability and Trust: Migrants in Search of a Better Position in Urban Northern Cameroon. In (eds) Fyhn, Aspen and Larsen *Edges of Global Transformation. Ethnographies of Uncertainty* Lexington Books 2018, 91 - 114.

Waage, Trond (2013). Seeing Together. Towards a Shared Anthropology with Visual Tools. In (eds) Kristensen, Michelsen and Wiegand *Transvisualit: The Cultural Dimension of Visuality*. Liverpool University Press, 157 - 173.

Instituttets/senterets vurdering

Prosjekttittel:	UP-SCALE: Biblioteket som kunnskapshub for nye bærekraftige delingsløsninger
Strategisk forankring	<p>Forankret i FNs bærekraftsmål, i UiTs, HSLs og ISVs strategiske forankringer i bærekraftige løsninger (miljømessige, sosiale og økonomiske). Knytter an til teknologiske løsninger for å fremme sosial og miljømessig bærekraft, og innovasjon.</p> <p>Knytter også an til synlighet i den offentlige debatten og til et bidrag til å utvikle engasjerende og aktuelle utdanninger (bærekraftig byutvikling og delingsøkonomi).</p>
Gjennomstrømming (navn på fullførte dr.gradskandidater)	Wara, Wright, Ekeland.
Forankring i fagmiljø	<p>Stipendiaten vil knyttes til det nyoppstartede forskningsprosjektet UP-SCALE (ledet fra CICERO og finansiert av Miljøforsk programmet i Forskningsrådet). Deltakere fra ISV er Førde og Aure.</p> <p>Knyttet til forskningsgruppen 'Sted, makt, mobilitet'.</p>
Rekrutteringsgrunnlag	Potensielle masterstudenter engasjert i pågående prosjekt (Cit-egration), kan rekruttere fra flere samfunnsvitenskapelige fag.
Kvalitet på søknaden (herunder evaluering av prosjekt/fagmiljø)	<p>Prosjektet skal gi ny kunnskap om hvordan offentlige bibliotek kan fungere som kunnskapshub for å utvikle nye bærekraftige delingsløsninger.</p> <p>Det større prosjektet har nettopp fått midler fra forskningsrådet. Her er det fokus på hvordan biblioteker gjennom sin eksisterende digitale infrastruktur kan brukes til å oppskalere felles eller delt bruk av varer og produkter, løsninger for delingsøkonomi, som kan bidra til miljømessig, sosial og økonomisk bærekraft.</p> <p>Stipendiatstillingen skal fokusere på to case i Tromsø. Det ene dreier seg om utvikling og implementering av en applikasjon for å låne verktøy fra Jernia gjennom biblioteket og nasjonalt bibliotek kort. Det andre om samarbeidet mellom Tromsø kommune og Røde kors om utlån av sportsutstyr (TURBO) til familier, barn og unge.</p> <p>Kvalitativ metode beskrevet, men også mulighet for bruk av kvantitative data.</p>

	<p>Teoretisk tilknytning ikke detaljert beskrevet ut over begrepet 'collaborative consumption', men henvises til det nylig innvilgede prosjekt.</p> <p>Prioriteres som nr 2 av instituttet basert på at det nettopp har vært gjort en ekstern evaluering av prosjektet. Fagmiljøet har også skissert hvordan stipendiater tettere kan følges opp.</p>
Forslag til veileder(e)	Førde, Aure.
Instituttets rangering av søknaden	2

Innspill til stipendiatstilling med oppstart i 2021

UP-SCALE: Biblioteket som kunnskapshub for nye bærekraftige delingsløsninger

Stipendiatprosjektet

Stipendiatstillingen vil bidra med ny kunnskap om hvordan offentlige bibliotek kan fungere som kunnskapshub for å utvikle nye bærekraftige delingsløsninger. Stipendiaten vil være tilknyttet det nyoppstartede forskningsprosjektet UP-SCALE, som utforsker hvordan biblioteket kan brukes til å oppskalere felles eller delt bruk varer og produkter (*collaborative consumption*), altså løsninger for delingsøkonomi, som kan bidra til miljømessig, sosial og økonomisk bærekraft.

FNs bærekraftsmål peker på økende konsum som en viktig årsak til mange av de utfordringene vi står overfor i dag. Bærekraftsmål 12 om bærekraftig produksjon og forbruk retter seg spesielt mot dette, mens både mål 10 om mindre ulikhet, 11 om bærekraftige byer og samfunn og 13 om å stoppe klimaendringene handler i stor grad om å finne måter for å begrense og endre forbruksmønstre til et mer ansvarlig forbruk. Delingsøkonomi eller det som kalles *collaborative consumption* blir pekt på som tilnærming som sammen med utvikling av ny teknologi kan bidra til nye former for delingsaktiviteter- og økonomier. Begrepet *collaborative consumption* defineres gjerne som “a form of economic collaboration where idling resources are made available – shared – with others in a larger community – the sharing community” (Wahlen and Laamanen 2017:1). Dette blir sett som innovasjoner som kan svare på FNs mål om ansvarlig forbruk.

Gjennom sin eksisterende digitale infrastruktur kan offentlige biblioteker brukes til å legge til rette for og prøve ut muligheten for å dele og låne ut andre ting enn bøker. Allerede finnes bibliotek som låner ut musikk, filmer, sportsutstyr etc. Dette prosjektet samarbeider med næringsliv (Jernia) i tillegg til bibliotek, frivillige organisasjoner som Røde Kors og Fremtiden i våre hender, for å se om deling- og låning kan utvides og oppskaleres, til også å inkludere privat næringsliv og kommersielle aktører. Forskningsprosjektet og stipendiatstillingen nærmer seg dette gjennom tre forskningsspørsmål som alle vil bli undersøkt gjennom casestudier i tillegg til bruk av kvantitative surveyer og registerdata fra prosjektbibliotekene og delingsapplikasjoner. Første problemstilling spør hvordan et system for lokal deling kan utvikles, organiseres og implementeres. Andre problemstilling fokuserer på brukermotivasjon og hvilke interesser og erfaringer rundt delingsløsninger en finner hos nåværende bibliotekbrukere og i samfunnet rundt. Det tredje spørsmålet dreier seg om sosiale, kulturelle, økonomiske og andre betingelser for en lokal oppskalering av bibliotekenes funksjon som lånearena for at bærekraft delingsøkonomi kan finnes sted og hva som er barrierer og drivere for dette. Betydningen av og konsekvensene for kjønn, etnisitet og klasse inngår i studien. Stipendiatstillingen vil fokusere på to case i Tromsø. Den ene dreier seg om utvikling og implementeringen av en applikasjon for å låne verktøy fra Jernia gjennom biblioteket og nasjonalt bibliotek kort. Det andre case handler om å studere

samarbeidet mellom Tromsø kommune og Røde kors om utlånsaktiviteten TURBO som låner ut sportsutstyr særlig rettet mot familier, barn og unge. Da dette er et felt i rask utvikling vil prosjektet også være åpent for å inkludere andre delingsaktiviteter som oppstår lokalt. Casestudiene vil først og fremst benytte kvalitative metoder som observasjon, intervju, dokumentstudier, men vil også trekke på kvantitative data fra survey og om faktisk registrert utlån fra andre deler av prosjektet.

Forankring i et godt fagmiljø

Stipendiaten vil inngå i et aktivt forskningsprosjekt med både etablerte og yngre forskere. UP-SCALE er ledet av CICERO Senter for klimaforskning (Tom Erik Julsrud, PI), med deltakelse av førsteamanuensis Anniken Førde og professor Marit Aure ved UiT. Dette er et internasjonalt miljø som publiserer i anerkjente vitenskapelig kanaler, også på nivå 2. UP-SCALE er tildelt midler fra forskningsrådets MILJØFORSK-program i stor konkurranse og med beste hovedkarakter i vurderingen (7). Stipendiatprosjektet vil videre være knyttet til forskningsgruppen Sted, makt og mobilitet som arbeider med å bygge kunnskap om stedlige transformasjonsprosesser, med fokus på samspill mellom materielle, sosiale og kulturelle forhold.

HSL-fakultet har utfordringer med stipendiatenes gjennomføring. For denne stipendiatstillingen vil vi prøve ut et tettere samarbeid med stipendiaten som arbeidsmåte. Stipendiaten vil i samarbeid med Førde og Aure utgjøre UP-SCALEs forskerteam i Tromsø. To seniorforskere vil dermed jobbe sammen med stipendiaten, på et på forhånd veldefinert prosjekt, og inngå i samarbeid om både feltarbeid, analyser og publisering. Stipendiaten skal sammen med veiledere og også alene publisere artikler og bokkapitler. Både i UP-SCALE - prosjektet og i forskergruppen vil stipendiaten forventes å presentere analyser underveis i et miljø som er opptatt av å samarbeide og gi hverandre innspill på uferdige tekster og bidra til publiseringer og prosjektutvikling.

Strategisk forankring

Prosjektet er forankret i strategien til UiT/HSL-fakultetet og instituttet ved at det studerer aktuelle problemstillinger knyttet til utvikling av bærekraftige løsninger. Problemstillingen handler om miljømessig, sosial og økonomisk bærekraft, og svarer på flere av satsingsområdene i Drivkraft i nord. Særlig svarer den til satsningen på nye teknologiske løsninger for å fremme sosial og miljømessig bærekraft, og til å gjøre UiT til på driver for innovasjon. Det bidrar også til å synliggjøre og forankre UiT i samfunnet, da prosjektet har nær kontakt med offentlige og private aktører: Tromsø kommune v/bibliotek og byarkiv, bedrifter (Jernia) og frivillige organisasjoner (Røde Kors, Fremtiden i våre hender). Stipendiaten vil inngå i et miljø som tar del i og er synlig i offentlig debatt og formidler på en rekke ulike arenaer. Videre vil prosjektet bidra til ambisjonen om å utvikle engasjerende og aktuelle utdanninger, da kunnskap om bærekraftig byutvikling og delingsøkonomi inngår på en rekke emner ved fakultetet, særlig innen sosiologi og samfunnsplanlegging og

kulturforståelse. Det har også stor relevans for lærerutdanninger og ulike profesjonsutdanninger, og er etterspurt også fra offentlige og private samfunnsaktører. UP-SCALE er i følge evalueringen i NFR aktuelt, nyskapende og med impact som beskrives som «potentially huge, both nationally and internationally».

Rekruttering

Bærekraftig forbruk er et tema vi vet engasjerer mange unge akademikere, også mange ved UiT. I prosjektet Cit-egration, som også jobber med sosial bærekraft, har vi knyttet til oss dyktige masterstudenter. Et par av dem tar avsluttende eksamen i vår, og vi mener derfor det burde være gode muligheter for å få godt kvalifiserte og motiverte søkere.

Vedlegg

- UP-SCALE, prosjektskisse
- Vurderingen fra NFR.

Prosjektvurdering – Karaktersammendrag og administrasjonens vurdering av relevans

Prosjektnummer: 303227

Prosjekttittel: Upscaling sustainable collaborative consumption using public libraries

	Vurderingskriterium	Karakter
1	Forskningskvalitet	7
2	Virkninger og effekter	7
3	Gjennomføring	6
4	Relevans for utlysningen <i>Søknadens møter utlysningens hensikt og fokuserer på norsk omstilling til et lavutslippssamfunn på en fremragende måte.</i> <i>Søknaden følger utlysningens generelle krav og kriterier om samarbeid med partnere fra offentlig og/eller privat sektor på en fremragende måte.</i> <i>Søknadens relevans for utlysningen er vurdert til å være fremragende.</i>	7
	Hovedkarakter*	7

Karakterskala: 7, 6, 5, 4, 3, 2, 1 (7 er best)

- *) Hovedkarakter er et uttrykk for hvor godt prosjektet oppfyller intensjoner og formål for søknadstypen med utgangspunkt i bedømmelsen av de ulike kriteriene. Hovedkarakter 3 eller lavere forteller at prosjektet har en avgjørende svakhet i form av karakter 3, 2, 1 på minst ett av kriteriene. "Relevans for utlysningen" betegnes "ikke vurdert" dersom søknaden ligger under administrativ terskel for en fullstendig behandling av søknadene.

Karakterene er en del av underlaget ved det besluttende organs behandling av søknaden.

Vurdering av søknad sendt til Norges forskningsråd

Søknad

Prosjektnummer	303227
Prosjekttittel	Upscaling sustainable collaborative consumption using public libraries
Prosjektleder	Julsrud, Tom Erik
Prosjektansvarlig	CICERO SENTER FOR KLIMAFORSKNING
Søknadstype/variant	Annen støtte /
Program/Aktivitet	Stort program klima
Saksbehandler	Tore Søiland

Karakteroversikt

Kriterier	Karakter
Forskningskvalitet KSP	7
Virkninger og effekter KSP	7
Gjennomføring KSP	6

Kriterier

Forskningskvalitet | KSP

I hvilken grad prosjektet er ambisiøst, nyskapende og utvider forskningsfronten

* Vitenskapelig kreativitet og originalitet.

* I hvilken grad hypoteser og forskningsspørsmål er nyskapende og dristige.

* I hvilken grad prosjektet har potensial for å frembringe ny kunnskap som utvider forskningsfronten, inkludert ny kunnskap av teoretisk, metodologisk, eksperimentell eller empirisk art.

Kvaliteten på prosjektets FoU-aktiviteter

* Kvaliteten på forskningsspørsmålene, hypotesene og prosjektets mål, og i hvilken grad de er klart og tydelig beskrevet.

* I hvilken grad den teoretiske tilnærmingen, forskningsdesignet og metodevalget er troverdig og velegnet, og interdisiplinære innfallsvinkler er tilstrekkelig vurdert.

* Hvis relevant, i hvilken grad prosjektet forholder seg til etiske problemstillinger, sikkerhetsspørsmål og kjønnsdimensjonen i forskningen på en god måte. I hvilken grad brukes/interessenters kunnskap tas i bruk på en egnet måte.

This is a creative proposal suggesting to use the idea of collaborative consumption to further environmental, social and economic sustainability in public libraries. Public libraries are excellent points of community and include many groups which are not easily engaged with sustainability agendas. As such, this makes an excellent site for using well established sharing technologies which are well understood and socially accepted to solve the problems of how to sustain wider take up of novel sharing habits in the mainstream. The project has the potential to arrest the decline of the public library as well as encourage new sharing habits whilst supporting community. The boldness of the proposal lies in the impact a successful model could have if adopted nationally or internationally. The proposal promises both empirical and theoretical advancement. There is theoretical contribution to be made here with the bringing together of some disparate literatures, but the originality lies in tying together the old and new notions of 'sharing' for public benefit. This has advantage over much research on Libraries of Things that try to start from scratch or focus on profit making opportunities. The interdisciplinary approaches and case study design are both appropriate and credible. They are feasible for this team and within the timescales. The involvement of stakeholders throughout strengthens the design.

Valgt karakter: 7 - Fremragende

Søknaden svarer særdeles godt på kriteriet. Den har ingen vesentlige mangler.

Virkninger og effekter | KSP

Potensielle virkninger og effekter av den foreslåtte forskningen

I hvilken grad:

- * de potensielle virkningene og effektene er tydelig formulert og troverdige.
- * prosjektets resultater kan svare på viktige vitenskapelige utfordringer, både i et nåtids- og et framtidsperspektiv.
- * prosjektets resultater kan svare på viktige utfordringer i sektoren(e), både i et nåtids- og et framtidsperspektiv.
- * kompetanseutviklingen og prosjektets forventede resultater vil gi grunnlag for verdiskaping i norsk næringsliv og/eller offentlig sektor.
- * de planlagte resultatene vil svare på FNs bærekraftsmål.
- * prosjektet vil bli gjennomført på en ansvarlig måte, med bruk av relevante metoder som kan bidra til dette.

Formidling og kommunikasjon og utnyttelse

- * Kvaliteten og graden av formidling og kommunikasjon og engasjerende aktiviteter rettet mot forskjellige målgrupper, inkludert relevante interessenter/brukere.
- * I hvilken grad interessenter/brukere involveres i formidling og i arbeidet med å ta i bruk resultater fra prosjektet.

The potential impact here is huge, both nationally and internationally. The project promises to deliver impact to a diverse set of actors (e.g., libraries, business partners and policy makers). The project addresses both the issues faced by the public library sector and the sharing economy and has clear links to addressing the UN SDGs. Excellent involvement of stakeholders throughout. An appropriate project communication plan is developed.

Valgt karakter: 7 - Fremragende
Søknaden svarer særdeles godt på kriteriet. Den har ingen vesentlige mangler.

Gjennomføring | KSP

Kvalitet på prosjektleder og prosjektgruppe

- * I hvilken grad prosjektleder har relevant kunnskap og erfaring og har vist evne til å utføre forskning av høy kvalitet (tilpasset hans/hennes karrierestadium).
- * I hvilken grad prosjektdeltakerne har gjensidig utfyllende ekspertise, og i hvilken grad prosjektgruppen som helhet innehar den nødvendige ekspertisen for å gjennomføre prosjektet på en effektiv måte og skape merverdi.

Kvaliteten på prosjektets organisering og ledelse

- * I hvilken grad arbeidsplanen er effektiv, inkludert i hvilken grad ressursene til de forskjellige arbeidspakkene er tilstrekkelig og i tråd med den enkelte arbeidspakkes mål og leveranser.
- * I hvilken grad oppgavene i prosjektet er fordelt på en måte som sikrer at alle prosjektdeltakere har en tydelig rolle og tilstrekkelig med ressurser til å fylle denne rollen.
- * I hvilken grad ledelse og styring i prosjektet er organisert på en egnet måte.
- * I hvilken grad interessenter og brukeres medvirkning bidrar til gjennomføringen og styringen av prosjektet.

This is an excellent, diverse and experienced team. The descriptions of each of the work packages are quite high level, but they are strong and well organised. The work packages are very well aligned with the project objectives. Overall, this feels well thought out, feasible and effective. One concern is that WP3 has 5 peer-reviewed journal articles specified as an output. This is a high level goal for a total of a 30 person month WP. Given the ambition of this strategy, this seems like a very challenging target for this work package which will also entail a huge amount of fieldwork.

Valgt karakter: 6 - Svært godt

Søknaden svarer svært godt på kriteriet. Den har få og uvesentlige mangler.

Instituttets/senterets vurdering

Prosjekttittel:	Fører bruk av frivillige i helse- og omsorgstjenester i kommunene til et mer robust fellesskap?
Strategisk forankring	Prosjektet er i hovedsak knyttet til «Helse, velferd og livskvalitet» og «Samfunnsutvikling og demokratisering» i UiTs strategi «Drivkraft i nord». Samfunnsutvikling i nordområdene (HSL) og de tematisk prioriterte områdene transformasjon og fellesskap i ISVs strategi.
Gjennomstrømming (navn på fullførte dr.gradskandidater)	Tunby Kristiansen (normert tid).
Forankring i fagmiljø	Forskningsgruppen ROBUST (sosiologimiljøet). Tydelig hvordan stipendiaten skal knyttes til gruppens tematiske og teoretiske fokus.
Rekrutteringsgrunnlag	Bra størrelse på masterkull og lenge siden siste stipendiatutlysning i sosiologi. Kan rekruttere nasjonalt.
Kvalitet på søknaden (herunder evaluering av prosjekt/fagmiljø)	<p>Forskningsprosjekt omhandler frivillighet i helse- og omsorgssektoren, spesielt knyttet til utfordringer i rurale områder og med et spesifikt fokus på kjønnsdimensjonen. Samarbeidet mellom det kommunale nivået og frivillig sektor er vesentlig, og hvilken rolle den frivillige innsatsen spiller på dette området.</p> <p>En slik innretning gir mulighet for å koble diskusjoner av det norske samfunnet og den norske modellen til spesifikke utfordringer for vår landsdel. Prosjektet tar på et teoretisk nivå opp forskningsgruppas målsetting om å bidra til en diskusjon av den norske modellen gjennom et felles rammeverk sentrert rundt begrepene om fellesskap og integrasjon.</p> <p>Det planlagte PhD-prosjektet vil studere temaet frivillighet i helse- og omsorgssektoren. Dette kan gjøres gjennom å rette fokus mot sektoren selv og det arbeidet som gjøres der, eller mot forholdet mellom frivillighet på det lokale planet og kommunal eller statlig politikk, eller det kan gjøres gjennom å ta utgangspunkt i de frivilliges synsvinkler og erfaringer - eller som en kombinasjon av disse.</p>

	<p>I prosjektet vil forholdet mellom frivillighet, kjønn og samfunnsendringer relatert til demografiske endringer, endringer i bosettingsstruktur og kvinners økte yrkesdeltagelse problematiseres.</p> <p>Prosjektet skal ha et kvalitativt fokus (begrunnet) og er teoretisk forankret i forskningsgruppen.</p> <p>Søknaden prioriteres som nummer 3. Noe av problematikken var evaluering av forskningsrådet i en tidligere søknad som ikke mottok midler men som fikk ganske bra faglig vurdering (VAM og Frisam). Lenge siden sosiologi har hatt stipendiat, kan være strategisk viktig.</p>
Forslag til veileder(e)	Forskningsgruppen har mange mulige erfarne veiledere (Bæck, Aakvaag, Eriksen, Anderssen, Aure, Hagen).
Instituttets rangering av søknaden	3

Søknad om stipendiatstilling til forskningsgruppen “Robuste fellesskap - ROBUST”

1 Begrunnelse for stillingen

Vi søker med dette om PhD-stilling knyttet til den fakultetsoppnevnte forskningsgruppen, “Robuste fellesskap - ROBUST”, etablert ved ISV fra 1. januar 2020. Forskningsgruppen har sitt utgangspunkt i sosiologimiljøet ved ISV, som er et lite miljø med stort behov for styrking og videreutvikling gjennom nyrekruttering til staben. Blant forskningsgruppens medlemmer er det per i dag kun 1 PhD-stipendiat, tilknyttet et spesifikt forskningsprosjekt (“RUR-ED Spatial Inequalities and Spatial Justice in Education”). I tillegg nærmer flere av forskningsgruppens medlemmer seg pensjonsalder, og dette gjelder for det forskningsfeltet som den omsøkte PhD-stillingen er rettet inn mot, *nemlig medisinsk sosiologi og forskning på frivillighet*.

Forskningsgruppa har som målsetting å fremme forskning som søker å forstå det norske samfunn med utgangspunkt i sosiologiske perspektiver på fellesskap og sosial integrasjon. Gjennom teoretiske og empiriske analyser vil forskningsgruppa både problematisere sider ved den norske modellen som framstår som vellykkede og velfungerende og sider som viser iboende spenninger og motsetninger. Analyser som tar utgangspunkt i nordnorske forhold er spesielt sentrale. Stipendiatstillingen det søkes om er altså knyttet til to av de empiriske feltene som forskningsgruppas medlemmer i dag er involvert i, nemlig helseforskning og forskning på frivillighet, med Nord-Norge som empirisk utgangspunkt. Stipendiaten vil jobbe med et forskningsprosjekt som handler om frivillighet i helse- og omsorgssektoren, spesielt knyttet til utfordringer i rurale områder og med et spesifikt fokus på kjønnsdimensjonen. En slik innretning gir mulighet for å koble diskusjoner av det norske samfunnet og den norske modellen til spesifikke utfordringer for vår landsdel. I tillegg tar prosjektet på et teoretisk nivå opp forskningsgruppas målsetting om å bidra til en diskusjon av den norske modellen gjennom et felles rammeverk sentrert rundt begrepene om fellesskap og integrasjon.

I det følgende gis en faglig beskrivelse av den omsøkte PhD-stillingen.

2 Faglig beskrivelse av forskningsprosjektet: «Fører bruk av frivillige i helse- og omsorgstjenester i kommunene til et mer robust fellesskap?»

Bakgrunn:

Ny folkehelselov, som trådte i kraft i 2012, gir kommunene et klarere ansvar for folkehelse på tvers av sektorer. I 2017 startet en tiårig satsing (2017–2027) på kommunalt folkehelsearbeid, som resultat av et forslag fremmet gjennom Folkehelsemeldingen av 2015. Satsingen skal bidra til en langsiktig styrking av kommunenes arbeid med å fremme befolkningens helse og livskvalitet. Barn og unge, psykisk helse og rusforebygging er sentrale tema. Samtidig gir økt levealder og større antall eldre med omsorgsbehov nye utfordringer til folkehelsearbeidet. I 2017 var forventet levealder 84,3 år for kvinner og 80,9 år for menn. Dette er blant de høyeste i verden. Antallet over 67 år vil øke fra 0,79 millioner i 2017 til 1,28 millioner i 2040.

Antallet over 80 år vil mer enn dobles, fra 0,22 millioner i 2017 til 0,47 millioner i 2040. Andelen av totalbefolkningen som er i denne aldersgruppen, vil da øke fra 4,2 prosent til 7,4 prosent. Det er i denne eldste aldersgruppen det er størst behov for hjelp til å klare daglige gjøremål.

En alvorlig utfordring knyttet til økt levealder og større antall eldre med omsorgsbehov, er at behovet for arbeidskraft i helse- og omsorgssektoren øker. Demografiske framskrivninger viser at andelen av totalbefolkningen over 67 og 80 år vil øke, mens andelen i yrkesaktiv alder (20-66 år) vil avta i årene fremover. I 2040 vil det være 2,86 yrkesaktive per person over 67 år, mens tallet i dag er 4,24. Det blir altså færre yrkesaktive per pensjonist. Denne utviklingen vil kunne medføre utfordringer med hensyn til å skaffe nok faglært og ufaglært personell, og vil kunne gi spesielt negative utslag i rurale områder med liten tilgang til arbeidskraft, i tillegg til en enda skjevare aldersstruktur enn i mer sentrale strøk.

Uformell hjelp fra familiemedlemmer har vært en viktig del av den totale omsorgen for eldre, selv om det er lite kunnskap om omfanget og innholdet i denne uformelle omsorgen (Kirchhoff og Andersen 2016). Endringer i bosettingsstruktur og kvinners yrkesdeltakelse fører imidlertid til at den daglige uformelle hjelpen fra familien er mer begrenset enn tilfellet var for eldre i tidligere tider. Flere bor alene, dette gjelder både unge, voksne og eldre. Det er også slik at stadig flere bor i byer og tettsteder, og at mange eldre i utkantkommuner dermed ikke bor i umiddelbar nærhet til barn og barnebarn. Kvinners økte yrkesdeltakelse de senere tiårene gjør også at tilgangen på uformell hjelp og omsorg er mer begrenset enn tidligere.

Når det gjelder fremming av hjelpetrengenes helse og livskvalitet er frivillig sektor kommet mer på banen de seneste årene og flere kommuner øker sitt samarbeid med frivillig sektor. Frivillige har gått inn på flere og flere områder, for eksempel som besøksvenn eller for å yte hjelp på forskjellige områder slik som hjelp til innkjøp av dagligvarer for folk som ikke er i stand til å utføre slike oppgaver selv. Frivillige er inne både i private hjem og på institusjoner. Frivilligheten, både i form av organisasjoners arbeid og frivillige som enkeltindivider, innarbeides også i økende grad i offentlig planlegging, for eksempel når det gjelder helse (St. meld. Nr. 39 (2006-2007) Frivillighet for alle, og St.meld.nr.16 (2010-2011) Nasjonal Helse- og omsorgsplan, Meld. St. 34 (2012–2013) Folkehelsemeldingen). Regjeringen la i 2015 fram «Frivillighetserklæringen» (Kulturdepartementet 2015), som handler om samspillet med frivillig sektor. I tillegg har begrepet «dugnad» blitt brukt som et for å mobilisere frivillige, f.eks. i statsministerens redegjørelse for flyktningsituasjonen i oktober 2015 (Solberg, 2015), vel vitende om begrepets positive konnotasjoner. En kan tenke seg at dette står i motstrid til de frivilliges ønske om at frivilligheten skal være frivillig, jfr. bud nr. 3 i «De ti frivillighetspolitiske bud» fra Kommunenes Sentralforbund og Frivillighet Norge (Frivillighetnorge.no 2015). Videre sies det eksplisitt i frivillighetsmeldingen av 2019, at det ikke er staten, men frivilligheten selv som setter målene for frivilligheten (Meld. St. 10 2018–2019). Det er behov for mer kunnskap om hvordan denne politikken løses på lokalt plan. Vi ser også en utvikling når det gjelder frivillighet som går i retning av at de som er medlem av organisasjonene er medlemmer i en kortere periode enn tidligere (Gulbrandsen og Ødegård 2011), flere frivillige er uavhengige av organisasjoner, færre unge gjør frivillig arbeid (særlig blant menn) og flere og flere «shopper» kortvarige oppdrag

som frivillige (Wollebæk og Sivesind 2010). I den politiske innskrivinga av frivillige i offentlige arbeidsoppgaver tas det ikke hensyn til en slik utvikling.

Phd-prosjektets innretning:

Det planlagte PhD-prosjektet vil studere temaet frivillighet i helse- og omsorgssektoren. Dette kan gjøres gjennom å rette fokus mot sektoren selv og det arbeidet som gjøres der, eller mot forholdet mellom frivillighet på det lokale planet og kommunal eller statlig politikk, eller det kan gjøres gjennom å ta utgangspunkt i de frivilliges synsvinkler og erfaringer - eller som en kombinasjon av disse. Hvordan frivillighetspolitikken som føres blir møtt av de frivillige vil også være interessant. Det overordnede utgangspunktet er likevel å analysere frivillighet i helse- og omsorgssektoren gjennom å inkludere relevante prosesser på flere nivåer og forholdene mellom disse. Det vil for eksempel ikke være tilstrekkelig med kun et fokus på den frivilliges opplevelse av egen frivillighet, for eksempel forstått som identitetsarbeid. I stedet må politiske, økonomiske og andre prosesser tas med for å danne utgangspunkt for en forståelse av de utfordringer og muligheter som finnes.

Videre vil det planlagte PhD-prosjektet ha kjønn som en viktig dimensjon. Tidligere studier viser at familien står for halvparten av den uformelle omsorgen og at de fleste omsorgsoppgavene utføres av kvinnelige familiemedlemmer (Rønning, 2010; Krøger, 2005; Dahl, Garåsen og Magnussen, 2015; Dale, Söderhamn og Söderhamn, 2012). I tillegg viser studier at kvinner og menn påtar seg ulike typer oppgaver. Mens kvinner i større grad utfører pleieoppgaver, slik som stell og påkledning, bidrar menn oftere med praktisk hjelp, som for eksempel vedlikeholdsarbeid (Ekwall, Sivberg og Hallberg, 2004). I prosjektet vil forholdet mellom frivillighet, kjønn og samfunnsendringer relatert til demografiske endringer, endringer i bosettingsstruktur og kvinners økte yrkesdeltagelse problematiseres. Prosjektet vil derfor studere bruk av frivillighet i helse- og omsorgssektoren i en eller flere utkantkommuner. Det er viktig med økt kunnskap om dette fordi rurale områder møter andre utfordringer når det gjelder frivillighet i helse- og omsorgssektoren sammenlignet med mer urbane områder, slik beskrevet ovenfor.

Prosjektet vil studere samarbeidet mellom det kommunale nivået og frivillig sektor, og hvilken rolle den frivillige innsatsen spiller på dette området. Dette inkluderer å studere hvordan frivillige gir av sin arbeidskraft, og hvilken type helse- og omsorgstjenester de deltar i. Prosjektet vil også studere utfordringer knyttet til bruk av denne type samarbeid innen helse- og omsorgstjenestene. Det kan også være relevant å rette fokus mot innvandreres forhold til frivillighet, siden antall og andel innvandrere har økt kraftig gjennom de siste tiårene og siden innvandrere kan representere en viktig ressurs i mindre utkantkommuner.

Metode:

Prosjektet skal gjennomføres ved hjelp av kvalitativ forskning. Kvantitative undersøkelser om frivillighet utføres jevnlig av Senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor, samt Statistisk Sentralbyrå, og det vil kunne dekke behovet for statistikk på feltet. Dokumentanalyser og ulike former for kvalitative intervju- eller observasjonsstudier vil derfor være foretrukne forskningsmetoder.

Teori:

Studiens teoretiske innfallsvinkel knyttes til arbeidet som gjøres i forskningsgruppa «Robuste fellesskap – ROBUST». Her er en viktig målsetting å bidra til diskusjon av den norske modellen gjennom et felles rammeverk sentrert rundt begrepene om fellesskap og integrasjon. Prosjektet tar utgangspunkt i at det norske samfunnet, som andre moderne nasjonalstater, er delt opp i en rekke mer eller mindre autonome sektorer (felt eller funksjonssystemer), hvor noen av de viktigste vil være det økonomiske systemet, politikk, rettsvesen, familie, utdanningssystem, idrett, religion, sosialhjelp, bistand, og systemet for medisinsk behandling. Sentrale sosiologer som Bourdieu, Foucault og Luhmann – og mange andre – deler det moderne samfunnet opp på omtrent samme måte. PhD-prosjektet søker å studere og forstå frivillighet relatert til helse- og omsorgssektoren ut fra en slik sammenheng. Det åpnes opp for en forståelse av at de fleste, og kanskje alle, funksjonssystemer, felt eller sektorer i et moderne samfunn benytter seg av frivillige i større eller mindre grad. Å ta utgangspunkt i at det skjer frivillig arbeid i alle sektorene i samfunnet står i motstrid til tankegangen om at frivillighet bare foregår i «frivillig sektor» i samfunnet, der organisasjonene er i fokus (f.eks. Ibsen og Habermann 2006), eller en tanke om at frivillig arbeid bare foregår i organisasjoner. Begrepet sivilsamfunn kan være mer dekkende for det vi her snakker om, men også dette begrepet kan en diskutere betydningen av når en skal drøfte frivillig arbeid (jfr. Trädgårdh m.fl. 2013). Nettopp begrepsbruk og forholdet mellom de frivillige og de ulike systemer, felt eller sektorer vil kunne stå sentralt i den teoretiske delen av prosjektet.

Referanser:

Dale B, Söderhamn U, Söderhamn O. Self-care ability among home-dwelling older people in rural areas in southern Norway. *Scandinavian Journal of Caring Sciences*. 2012;26(1):113-22.

Døhl Ø, Garåsen H, Kalseth J, Magnussen J. Factors associated with the amount of public home care received by elderly and intellectually disabled individuals in a large Norwegian municipality. *Health & Social Care in the Community*. 2015:n/a-n/a.

Ekwall A, Sivberg B, Hallberg IR. Dimensions of informal care and quality of life among elderly family caregivers. *Scandinavian Journal of Caring Sciences*. 2004;18(3):239-48.

Gulbrandsen, Trygve og Guro Ødegård. (2011). *Frivillige organisasjoner i en ny tid*. Oslo/Bergen: Senter for sivilsamfunn og frivillig sektor.

Ibsen, Bjarne og Ulla Habermann. (2006). «Definition av den frivillige sektor i Danmark». I Boje m.fl. *Den frivillige sektor i Danmark*. København: Socialforskningsinstituttet

Kirchhoff og Andersen (2016). Uformell omsorg til pasienter i hjemmesykepleien. *Sykepleien*.

Kröger T. *Interplay between formal and informal care for older people: the state of the Nordic research. Äldreomsorgsforskning I Norden En kunskapsöversikt*
Köpenhamn: Nordiska ministerrådet Tema Nord. 2005.

Rønning E. (2010) Dobbeltarbeidende seniorer: ulønnet omsorgsarbeid.
Samfunnsspeilet. 2010;24 (2):2-6.

Trädgårdh, Lars, Per Selle, Lars Skov Henriksen och Hanna Hallin (red.). (2013).
«Innledning» i Trädgårdh m.fl. *Civilsamhället klämt mellan stat och kapital*.
Stockholm: SNS Förlag

Wollebæk, Dag og Karl Henrik Sivesind. (2010). *Fra folkebevegelse til filantropi? Frivillig innsats i Norge 1997-2009*. Rapport 2010:3. Oslo: Senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor.

Annen litteratur:

Frivillighetnorge.no. (2015). **De ti frivillighetspolitiske bud. Plattform for samspill og samarbeid mellom frivillig og kommunal sektor**. Kommunenes Sentralforbund og Frivillighet Norge. Nett:
http://www.frivillighetnorge.no/no/frivillighetspolitikk/kommunal_frivillighetspolitikk/De+ti+frivillighetspolitiske+bud.b7C_wtrO5k.ip

Kulturdepartementet (2015) Frivillighetserklæringen
<https://www.regjeringen.no/contentassets/99f8110d39674f3494ec9668be846c09/frivillighetserklaeringen-hefte.pdf>

Meld. St. 34 (2012–2013). **Folkehelsemeldingen**. Helse- og omsorgsdepartementet. Oslo: Regjeringen.no

Solberg, Erna. (2015): **Statsministerens redegjørelse om flyktningssituasjonen: Asylutfordringen kommer til å være krevende for alle deler av samfunnet**. Pressemelding Nr. 146/2015 (13.10.2015)
<https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/asylutfordringen-kommer-til-a-vare-krevende-for-alle-deler-av-samfunnet/id2457816/> (sist besøkt 25.02.2016)

St. meld. Nr. 39 (2006-2007) **Frivillighet for alle**. Kulturdepartementet. Oslo: Regjeringen.no

St.meld.nr.16 (2010-2011) **Nasjonal Helse- og omsorgsplan**. Helse- og omsorgsdepartementet. Oslo: Regjeringen.no

UiT Norges arktiske universitet, HSL-Fakultetet: Fakultetets strategi 2018-2022
https://uit.no/Content/617565/cache=20192202103334/HSL-fakultetet_strategi_2018_2022_web_v03.pdf

UiT Norges arktiske universitet: **Drivkraft i nord: Strategi for UiT mot 2022**
https://uit.no/om/art?p_document_id=355830&dim=179033

Meld. St. 10 (2018–2019)

3 Strategisk forankring

PhD-prosjektet er primært knyttet til kunnskapsområdene «Helse, velferd og livskvalitet» og «Samfunnsutvikling og demokratisering» i UiTs strategi «Drivkraft i nord». Analysene vil være knyttet til nordnorske samfunn som del av den norske samfunnsmodellen og betingelsene for utvikling av robuste og bærekraftige fellesskap og samfunn. Kunnskapen som genereres vil være særdeles relevant for vår lokale kontekst og for samfunnsutvikling i nordområdene, slik det er understreket i HSL's strategi.

Når det gjelder ISVs strategi mer spesifikt, så har PhD-prosjektet relevans for to av de tematisk prioriterte områdene, «transformasjon» og «fellesskap». Prosjektets formål er blant annet å analysere sentrale samfunnsmessige endringer og utfordringer knyttet til helse- og omsorgssektoren, som har betydning for betingelser for fellesskap og sosial integrasjon. Prosjektet vil derfor kunne bidra til å utvikle nye forståelser av og nye modeller for det norske samfunn, knyttet til helse og frivillighet.

4 Forankring i fagmiljø

Fagmiljøet det søkes fra er en nylig etablert fakultetsfinansiert forskningsgruppe som har utgangspunkt i sosiologi-miljøet ved HSL.

Blant forskningsgruppas medlemmer finnes det lang erfaring med veiledning av kandidater som har gjennomført Dr. polit eller PhD-graden, samt deltakelse i interne doktorgradskommisjoner eller eksterne opposisjoner. Flere av forskningsgruppens medlemmer vil kunne veilede PhD-stipendaten. Stipendiaten vil dessuten være tilknyttet en forskningsgruppe hvor den tematiske og teoretiske innretningen for prosjektet vil være sentral. Dette vil bety en betydelig støtte i gjennomføringen av prosjektet.

5 Rekrutteringsgrunnlag

Sosiologifaget har for tiden relativt store og gode masterkull, slik at det er gode mulig å rekruttere lovende PhD-stipendiater.

Instituttets/senterets vurdering

Prosjekttittel:	Mektige samfunnsaktørers rolle som drivkraft i klimavennlig politikkutvikling
Strategisk forankring	Forankret i strategiområdet Samfunnsutvikling og demokratisering som er sentralt i både UiT og HSL-fakultetets strategi, samt i ISVs strategi (bl a som en del av store samfunnsmessige utfordringer og vårt tematiske satsingsområder transformasjon og innovasjon). Fokuset på klima, samfunn og miljø bidrar også til en tematisk tilknytning mot ARC-senteret og FNs bærekraftsmål.
Gjennomstrømming (navn på fullførte dr.gradskandidater)	Svært god de siste årene på forskningsgruppenivå (Krane og Stein har disputert, to-tre vil levere i 2020; Lockert, Kvalvik og Steinveg). Alle innenfor 6 årsgrensen. Ser vi på tallene for årene 2011-2013 har ISV samlet 42,1%. Det er stort internt fokus på oppfølging av stipendiater.
Forankring i fagmiljø	Forankret i forskningsgruppen 'Governance og demokrati'.
Rekrutteringsgrunnlag	Er godt med tanke på at flere samfunnsvitenskapelige fag, som statsvitenskap og samfunnsplanlegging, er relevant bakgrunn.
Kvalitet på søknaden (herunder evaluering av prosjekt/fagmiljø)	<p>Søknaden har et fokus på mektige samfunnsaktører i Nord-Norge og deres initiering, implementering og legitimering av klimavennlige prosjekter.</p> <p>Problemstillingen er interessant, prosjektideene er tydelig skisserte og forankret i relevante kunnskapsbehov.</p> <p>Det skisseres ulike innretninger stipendiaten vil kunne velge mellom, og stillingen knytter an til et prosjekt som det vil bli søkt midler til fra Forskningsrådet i 2020.</p> <p>Forskningsgruppen og fagmiljøet publiserer godt.</p> <p>Knyttes til et navngitt prosjekt som det skal søkes ekstern finansiering til i Forskningsrådet i 2020.</p>
Forslag til veileder(e)	Hilde Bjørnå (hovedveileder) og Toril M. Ringholm (biveileder).

Instituttets rangering av søknaden	4

Mektige samfunnsaktørers rolle som drivkraft i klimavennlig politikktutvikling

Tema

Dette prosjektet dreier seg om mektige samfunnsaktører i Nord-Norge og deres initiering, implementering og legitimering av klimavennlige prosjekter.

Samfunnsmessig betydning

Bruken av fossil energi utgjør en trussel mot livet på jorden og menneskers levesett, og er et av de største problemer i vår tid. Dette krever en radikal omlegging av global energibruk; endringer i transport og industri, nye energisystemer og nye, innovative grep for økonomiske, sosiale og politiske verdier og handlemåter. For å ta tak i dette kreves det et annet fokus enn kun profittmaksimering. Næringslivet er imidlertid ingenting uten inntjening, og offentlig virksomhet foregår innenfor begrensede økonomiske rammer. Det er derfor ofte antatt at en klimavennlig policy må påtvinges næringsaktører og offentlige beslutningstakere. På en annen side finnes det en rekke eksempler på næringslivsaktører og offentlige beslutningstakere som går aktivt inn for, og selv tar initiativ som bidrar til «Det grønne skiftet».

Store samfunnsaktørers innovasjoner for redusert bruk av fossil energi har potensielt stor effekt – både direkte på grunn av skala, og indirekte på grunn av at nettopp disse aktørene setter presedens og blir sett på som forbilder for andre. Slike mektige samfunnsaktører kan legitimere klimavennlige policyer, dvs. skape bred oppslutning om at slike policyer er ønskelig og riktig. Store virksomheter og offentlige institusjoner representerer således en egen - og sterk - kraft i kampen mot klimaendringer. Det er imidlertid relativt få slike aktører i Nord-Norge, sett i forhold til landet som helhet. Dette gjør at de relativt få mektige samfunnsaktørene vi har i landsdelen er svært viktige for nordnorsk energipolicy, og det de gjør betyr noe for den regionale utviklingen av en klimavennlig politikk. Eksempler på slike aktører kan være Nordlaks, UNN, Troms og Finnmark Fylkeskommune og Torghatten.

Kunnskapsbehov og stipendiatens prosjektmål

Kunnskapsbehovet er stort og temaet er tenkt å kobles til et større prosjekt som det skal søkes om NFR-finansiering til vår 2020 (tentativ tittel: *The new mediated society - what public and private organisations say and what they do, NEMES*). Sentrale problemstillinger i dette prosjektet vil kunne kobles til hva mektige samfunnsaktører gjør, forskjeller og likheter mellom slike aktører i privat og offentlig sektor, samt måten policy kommuniseres til andre aktører og samfunnet omkring. For stipendiaten vil dermed følgende tilnærminger være aktuelle og kunne forenes med prosjektet som helhet:

For det første er det behov for kunnskap om hva store næringsaktører og aktører med stor offentlig beslutningsmakt faktisk gjør for å redusere bruken av fossil energi. Her er teorier om

innovasjonsdynamikk, diffusjonsmekanismer og policyanalyser gode teoretiske inntak. Slike analyser kan sette fokus på hvorvidt de mektige samfunnsaktørenes klimavennlige innovasjoner:

- i hovedsak er basert på egne innovasjonsideer, er kopiert, eller fremstår som adopsjon, adaptasjon og/eller translasjoner av innovasjon i andre virksomheter
- blir tatt i bruk av andre samfunnsaktører

For det andre er det behov for komparativ kunnskap mellom offentlig og privat sektor på dette området. Offentlig og privat virksomhet skiller seg fra hverandre på flere måter; demokratisk styring, vektleggingen av markedslogikk, og i noen grad tjenestelogikk. Samtidig har vi lite kunnskap om hvor like eller ulike de to sektorene er når det gjelder klimapolicyens implementering og innhold. Dette kan belyses gjennom perspektiver på demokrati, effektivitet/markeds- og tjenestelogikk. Det er blant annet av særlig stor interesse å finne ut:

- i hvor stor grad er det likheter i policy *innad* i næringsliv og innad i det offentlige?
- i hvor stor grad er det likheter *mellom* klimapolicy i det private og det offentlige?
- hva er sammenhengen mellom ulik tilgang til kapital/beslutningskjeder og innovasjonsgrad i klimapolicy?

For det tredje mangler det kunnskap på i hvilken grad og på hvilke måter mektige aktører i næringsliv og i det offentlige, kommuniserer utad det de gjør av klimatiltak. Dette er viktig, fordi slik kommunisering er med på skape oppslutning om at slike policyer er ønskelig og riktige (legitime) i alle former for virksomheter. Kommunisering av god klimapolicy kan gi et godt omdømme, og et godt omdømme har positive effekter på både økonomisk lønnsomhet og tillit. Her er perspektiver på legitimitet og det å skape et omdømme gode teoretiske inntak. Noen interessante spørsmål her er:

- hvordan kommuniserer de store samfunnsaktørene sin klimapolicy?
- i hvor stor grad står det som blir sagt om klimapolicyen i forhold til det som blir gjort?
- hva er sammenhengen mellom ulike typer organisasjoner og måten man kommuniserer en klimavennlig policy?

Prosjektet baseres metodisk på kvalitative analyser og er i utgangspunktet tenkt å resultere i en antologi.

Kobling til interne strategier på UIT

Prosjektet er fundert i UiTs hovedstrategi. Det setter hovedfokus på klima, samfunn og miljø og kobles til samfunnsmessig utvikling. Dette gjenfinnes som sterke føringer på alle nivå i UIT sin organisasjon og ligger som et klart grunnlag for HSL-fakultetet og ISV.

Prosjektet er tett knyttet til FN sine bærekraftsmål. Det har som hovedfokus å bidra til å stoppe klimaendringene (mål 13) og å bidra til bærekraftige samfunn (mål 11) ved hjelp av innovasjoner (mål 9). Det er koblet til ansvarlig produksjon (mål 12) og økonomisk vekst (mål 8).

Intern kompetanse:

Hovedveiledere er Hilde Bjørnå, professor i statsvitenskap. Hun har prosjektlederkompetanse, publiserer godt og har erfaring med å veilede/uteksaminere Phd innen 6årsnormen, og tar pt. kurs i forskningsveiledning på UIT – UNIPED-600 (noe alle veiledere etter hvert skal ha). Hennes faglige hovedtyngde i dette prosjektet er på policyanalyser, demokrati, effektivitet, legitimitet og omdømme.

Biveileder er professor i samfunnsplanlegging, Toril Ringholm. Hun er knyttet til ARC-senteret på UIT og har prosjektlederkompetanse, publiserer svært godt og har erfaring med å veilede/uteksaminere PhD innen 6årsnormen. Hennes faglige hovedtyngde i prosjektet er klimapolitikk, innovasjoner og demokrati.

Hilde Bjørnå er leder for forskningsgruppa *Governance og demokrati* på ISV, Toril Ringholm er medlem i *Governance og demokrati*.

Fagmiljøet

Prosjektet skal ivaretas gjennom forskningsgruppa *Governance og demokrati* som har et fokus på innovasjon, policy reformer og samfunnsstransformasjoner. Forskningsgruppa utvikler kunnskap om demokrati, medvirkning og politiske fellesskap/polarisering, offentlig politikk og oppgaveløsning, territorialitet og planlegging, metode, samfunnstrender, valg. Nettside: https://en.uit.no/forskning/forskningsgrupper/gruppe?p_document_id=344302

Forskningsgruppa knytter til seg ansatte og stipendiater fra fagmiljøene statsvitenskap og samfunnsplanlegging.

Forskningsgruppa har hyppige og jevnlige møter og har et særlig fokus på forbedring av forskningsarbeider, ivaretagelse og faglig utvikling av stipendiater. Vi er pt. 6 fast ansatte og 6 stipendiater. Oversikt over medlemmer:

https://en.uit.no/forskning/forskningsgrupper/medlemmer?p_document_id=344302

Forskningsgruppens kvalitet:

En tidlige utgave av forskningsgruppa har vært evaluert for flere år siden. Siden den gang har gruppen fått mange nye medlemmer, nytt navn og nye strategiske mål. Det blir derfor riktig å redegjøre for forskningsgruppens kvalitet ved å vise til publisering.

Forskningsgruppa publiserer godt og medlemmene har om lag 30-35 publiseringer siden 2018 (vedlegg 1). Mange av dem er i svært anerkjente internasjonale tidsskrift, noen er på nivå 2. Governancegruppa har arbeidet mye med samskriving – den har forlatt 'alenegangen' i den samfunnsfaglige vitenskapelige publiseringen og har produsert mange publikasjoner sammen over de siste 2 år. Så å si alle av de erfarne stipendiatene har vært med på sampubliseringer. Se vedl. 2 for dokumentasjon av sampubliseringer med stipendiater siden 2018 (7 publikasjoner).

Forskningsgruppas evne til å utdanne doktorgradskandidater:

De som nylig har disputert er:

Martin S. Krane (2018)

Jonas Stein (2019)

Disse har levert innenfor 6årsgrensen. (Jonas Stein leverte før det var gått 4 år)

Kommende doktorander er Åshild Lockert (leverer vår 2020)/ Karoline J. Kvalvik (leverer høst 2020). De vil også være innenfor 6årsgrensen. Ingen har sluttet og ingen har progresjon utenfor 6årsgrensen.

Rekrutteringsgrunnlag:

Det legges opp til at PhD studenten kan rekrutteres fra ett av to fagmiljø på ISV – dvs. enten statsvitenskap eller samfunnsplanlegging. Dette gir svært gode muligheter for rask og god rekruttering.

Bemanningssituasjonen på offentlig politikk, statsvitenskap, tilsier at det bør settes fokus på rekruttering for å få dekket opp forskning og undervisningen på området. Vi har vært 3 ansatte. Nå er en nylig pensjonert, mens en annen går av med pensjon om 5 år.

Vedlegg 1:

Sampublisering med stipendiater fra 2018 og fram til i dag, *stipendiat merket i kursiv*:

Iversen, Audun; Asche, Frank; Buck, Marcus; Henriksen, Edgar; *Stein, Jonas; Svaalestuen, Sigbjørn*. The growth and decline of fisheries communities: Explaining relative population growth at municipality level. (data) Marine Policy 2020; Volum 112. ISSN 0308-597X.s doi: <https://doi.org/10.1016/j.marpol.2019.103776> **NIVÅ 2**

Lockert, Åshild Skjeggstad; Bjørnå, Hilde; Haugen, Kristian H.; Heidi Houlberg, Salomonsen. Reputation reform strategies in local government: Investigating Denmark and Norway. Local Government Studies 2019. ISSN 0300-3930.s 1 - 22.s doi: [10.1080/03003930.2018.1560270](https://doi.org/10.1080/03003930.2018.1560270).

Lockert, Åshild Skjeggstad; Bjørnå, Hilde; Krane, Martin Sollund. Policy Transfer of Branding and Reputation Management: Motivations, Challenges, and Opportunities for a Small Rural Municipality. Public Performance & Management Review 2019. ISSN 1530-9576.s doi: [10.1080/15309576.2019.1694545](https://doi.org/10.1080/15309576.2019.1694545).

Stein, Jonas; Buck, Marcus; Bjørnå, Hilde. The centre-periphery dimension and trust in politicians: the case of Norway. (data) Territory, Politics, Governance 2019. ISSN 2162-2671.s doi: [10.1080/21622671.2019.1624191](https://doi.org/10.1080/21622671.2019.1624191). **NIVÅ 2**

Bjørnå, Hilde; Morskogen, Tor Arne; Uvsvakk, Nora. Formannskapsmodell i redesign – legitimitetsforståelsen i Tromsøs nye styringsform. Tidsskrift for samfunnsforskning 2018; Volum 2018 (2). ISSN 0040-716X.s 180 - 200.s doi: [10.18261/ISSN.1504-291X-2018-02-03](https://doi.org/10.18261/ISSN.1504-291X-2018-02-03).

Buck, Marcus; Haugen, Kristian H.; Stein, Jonas; Svaalestuen, Sigbjørn. Oppslutningen om Ap, H, Sp og FrP ved sametingsvalg sammenliknet med stortingsvalg 1989–2017: Er det nasjonale valgvinger eller samepolitikken som teller?. (data) Sámi allaskuvla 2018 ISBN 978-82-7367-021-2.s 16 - 41.

Svaalestuen, Sigbjørn; Bjørnå, Hilde; Aarsæther, Nils. Ti tusen tommeltotter? Kommunestyrerepresentantenes opplevelse av sin innflytelse. Nordisk Administrativt Tidsskrift 2018; Volum 95 (1). ISSN 0029-1285.s 37 - 50.

Hanssen, Gro Sandkjær; Aarsæther, Nils; Hofstad, Hege; Anker, Helle Tegner; Kalbro, Thomas; Buanes, Arild; Børud, Elin; Grønning, Marius; Holth, Fredrik; Higdum, Ulla; Kvalvik, *Karoline Jacobsen*; Nordahl, Berit Irene; Nyseth, Torill; Ringholm, Toril M; Riseth, Jan Åge; Strand, Arvid; Winge, Nikolai K. En operativ lov? Spenningen mellom lovens intensjoner og planpraksis - behov for forbedring?. Universitetsforlaget 2018 ISBN 978-82-15-03058-6.s 481 - 519.

Kvalvik, Karoline Jacobsen; Aarsæther, Nils. Planlegging på kommune-nivå: Rammer og ambisjoner. Cappelen Damm Akademisk 2018 ISBN 9788202587338.s 44 - 68.

Vedlegg 2

Medlemmene i forskningsgruppen sin publisering fra 2018 og fram til i dag

Iversen, Audun; Asche, Frank; Buck, Marcus; Henriksen, Edgar; *Stein, Jonas; Svaalestuen, Sigbjørn*. The growth and decline of fisheries communities: Explaining relative population growth at municipality level. (data) Marine Policy 2020; Volum 112. ISSN 0308-597X.s doi: <https://doi.org/10.1016/j.marpol.2019.103776>.

Stein, Jonas. The Striking Similarities between Northern Norway and Northern Sweden. (data) Arctic Review on Law and Politics 2019; Volum 10. ISSN 1891-6252.s 79 - 102.s doi: [10.23865/arctic.v10.1247](https://doi.org/10.23865/arctic.v10.1247).

Stein, Jonas. The local impact of increased numbers of state employees on start-ups in Norway. (data) Norsk Geografisk Tidsskrift 2019; Volum 73 (3). ISSN 0029-1951.s 156 - 167.s doi: [10.1080/00291951.2019.1644369](https://doi.org/10.1080/00291951.2019.1644369).

Stein, Jonas; Buck, Marcus; Bjørnå, Hilde. The centre-periphery dimension and trust in politicians: the case of Norway. (data) Territory, Politics, Governance 2019. ISSN 2162-2671.s doi: [10.1080/21622671.2019.1624191](https://doi.org/10.1080/21622671.2019.1624191).

Buck, Marcus; Haugen, Kristian H.; Stein, Jonas; Svaalestuen, Sigbjørn. Oppslutningen om Ap, H, Sp og FrP ved sametingsvalg sammenliknet med stortingsvalg 1989–2017: Er det nasjonale valgvinder eller samepolitikken som teller?. (data) Sámi allaskuvla 2018 ISBN 978-82-7367-021-2.s 16 - 41.

Kvalvik, Karoline Jacobsen. Kommunal planstrategi - frå politikk til administrasjon?. Universitetsforlaget 2018 ISBN 9788215030593.s 141 - 155.

Higdem, Ulla; Kvalvik, Karoline Jacobsen. Regional planstrategi - strategi for planleggingen eller ny fylkesplan?. Universitetsforlaget 2018 ISBN 9788215030593.s 107 - 118.

Hanssen, Gro Sandkjær; Aarsæther, Nils; Hofstad, Hege; Anker, Helle Tegner; Kalbro, Thomas; Buanes, Arild; Børrud, Elin; Grønning, Marius; Holth, Fredrik; Higdem, Ulla; Kvalvik, Karoline Jacobsen; Nordahl, Berit Irene; Nyseth, Torill; Ringholm, Toril M; Riseth, Jan Åge; Strand, Arvid; Winge, Nikolai K. En operativ lov? Spenningen mellom lovens intensjoner og planpraksis - behov for forbedring?. Universitetsforlaget 2018 ISBN 978-82-15-03058-6.s 481 - 519.

Kvalvik, Karoline Jacobsen; Aarsæther, Nils. Planlegging på kommune-nivå: Rammer og ambisjoner. Cappelen Damm Akademisk 2018 ISBN 9788202587338.s 44 - 68.

Nyseth, Torill; Ringholm, Toril Merete; Agger, Annika. Innovative Forms of Citizen Participation at the Fringe of the Formal Planning System. Urban Planning 2019; Volum 4 (1). ISSN 2183-7635.s 7 - 18.s doi: [10.17645/up.v4i1.1680](https://doi.org/10.17645/up.v4i1.1680).

Nilsen, Heidi Rapp; Ringholm, Toril Merete. Lost in motivation? The case of a Norwegian community healthcare project on ethical reflection. Cogent Business & Management 2019; Volum 6:1632045. ISSN 2331-1975.s doi: [10.1080/23311975.2019.1632045](https://doi.org/10.1080/23311975.2019.1632045).

willumsen, tord; Bråtå, Hans Olav; Higdem, Ulla; Lesjø, Jon Helge; Ringholm, Toril Merete. Ordførerroller i kommunale innovasjonssystemer.. Cappelen Damm Akademisk 2019 ISBN 978-82-02-61556-7.s 67 - 83.

Holmen, Ann-Karin Tennås; Ringholm, Toril Merete. Hva skjer i møterommet?. Cappelen Damm Akademisk 2019 ISBN 978-82-02-61556-7.s 227 - 241.

Ringholm, Toril Merete; Holmen, Ann-Karin Tennås. Innovasjon i møtet mellom ide og institusjon. Cappelen Damm Akademisk 2019 ISBN 978-82-02-61556-7.s 13 - 29.

Aarsæther, Nils; Ringholm, Toril M. Planlegging og næringsutvikling: Er lova ein høveleg reiskap?. Universitetsforlaget 2018 ISBN 978-82-15-03058-6.s 435 - 450.

Nyseth, Torill; Ringholm, Toril M. Medvirkning i demokratiske spenningsfelt. Universitetsforlaget 2018 ISBN 978-82-15-03058-6.s 259 - 276.

Ringholm, Toril M; Nyseth, Torill. Medvirkning. Universitetsforlaget 2018 ISBN 9788215030593.s 317 - 333.

Ringholm, Toril M; Hanssen, Gro Sandkjær. Medvirkning i lokal planlegging. Cappelen Damm Akademisk 2018 ISBN 9788202587338.s 191 - 210.

Ringholm, Toril M; Hofstad, Hege. Strategisk vending i planleggingen?. Universitetsforlaget 2018 ISBN 978-82-15-03058-6.s 107 - 121.

Ringholm, Toril M; Nyseth, Torill; Hanssen, Gro Sandkjær. Participation according to the law? The research-based knowledge on citizen participation in Norwegian municipal planning. *European Journal of Spatial Development* 2018 (67). ISSN 1650-9544.s 1 - 20.

Buanes, Arild. Helhetlig planlegging og sektorenes ansvar. Universitetsforlaget 2018 ISBN 978-82-15-03058-6.s 71 - 84.

Buanes, Arild; Nyseth, Torill. Innsigelser. Universitetsforlaget 2018 ISBN 9788215030593.s 333 - 347.

Hanssen, Gro Sandkjær; Aarsæther, Nils; Hofstad, Hege; Anker, Helle Tegner; Kalbro, Thomas; Buanes, Arild; Børrud, Elin; Grønning, Marius; Holth, Fredrik; Higdrem, Ulla; Kvalvik, Karoline Jacobsen; Nordahl, Berit Irene; Nyseth, Torill; Ringholm, Toril M; Riseth, Jan Åge; Strand, Arvid; Winge, Nikolai K. En operativ lov? Spenningen mellom lovens intensjoner og planpraksis - behov for forbedring?. Universitetsforlaget 2018 ISBN 978-82-15-03058-6.s 481 - 519.

Aarsæther, Nils; Buanes, Arild. Den komplekse statsmakta - rollemangfold og styringsutfordringer i planfeltet. Cappelen Damm Akademisk 2018 ISBN 9788202587338.s 109 - 128.

Aarsæther, Nils; Nyseth, Torill; Buanes, Arild. Samordning: planlegging som prosedyre for reflektert samfunnsutvikling. Universitetsforlaget 2018 ISBN 978-82-15-03058-6.s 49 - 70.

Torsteinsen, Harald. Debate: Corporatization in local government - the need for a comparative and multi-disciplinary research approach. *Public Money & Management* 2019. ISSN 0954-0962.s 6 - 8.

Hansson, Lisa; Torsteinsen, Harald. Providing 'hard' local government services in a multi-level, multi-actor system. ([fulltekst](#)) *Scandinavian Journal of Public Administration* 2019; Volum 23 (2). ISSN 2001-7405.s 3 - 11.

Torsteinsen, Harald. Autonomi, ledelse og innovasjon. Cappelen Damm Akademisk 2019 ISBN 978-82-02-61556-7.s 83 - 101.

Torsteinsen, Harald; Van Genugten, Marieke; Mikula, Lukasz; Mussons, Carla Puiggros; Puey, Esther Pano. Effects of External Agentification in Local Government: A European Comparison of Municipal Waste Management.. Palgrave Macmillan 2018 ISBN 9783319610900.s 171 - 189.s doi: [10.1007/978-3-319-61091-7_11](https://doi.org/10.1007/978-3-319-61091-7_11).

Rita Sørly, Martin Sollund Krane, Geir Bye, May-Britt Ellingsen There is a Lot of Community Spirit Going On'. Middle Managers' Stories of Innovation in Home Care Service. Sage Open Nursing 2019

